

EL LECTOR ESCRIU

(ve de la plana anterior)

melo, recuérdenmelo!

A en Nitú, que en la seva jove-
nesa, tot aprenent i fent de sastre a Tortosa, s'aficionà en gran manera a la gimnàstica i fins i tot a la boxa, li venien tibats tots els nervis del seu cos. Oh, és clar que ell no podia pas ventar un cop de puny en aquella taula; però en tenia tot el desig, patia per no poder-li dir al senyor governador: «Que us ho recordem! Per què no us anoteu vós mateix ben anotat, home? Millor dit: per què no poseu fil a l'agulla de seguida i així us estalviareu d'anotar-ho i nosaltres de recordar-vos-ho?»

Què es pensaven, aquells governadors civils? Que fer una carretera a Beget era fer-nos un regal? I doncs, el turisme que s'hauria desenvolupat, no hauria estat una riquesa de la qual hauria participat l'Estat? Al poble hi hauria hagut gent d'empenta per tal d'encarrilar el negoci que hagués calgut per complaure aquest turisme. Perquè Beget, precisament s'havia caracteritzat pels seus homes, en el sentit de gent d'empenta i, fins i tot, podríem dir, en certa manera; culta. Ens deia en una ocasió el doctor Miquel Oliva, que Beget era un dels pocs pobles petits on podia parlar de les seves coses.

«A molts pobles —ens deia—, seria sobre de parlar-los de romànic, d'estils», etc., perquè no m'entendrien. Aquí, en canvi, en puc parlar obertament». I pel que deïem de gent d'empenta, podríem donar-ne fe empentant a qui no ho sap que Beget fou un dels primers pobles de Girona a tenir telèfon. En Bartomeu Costa, el ferrer, conegut a la contrada —i més enllà de la contrada— per en Silvela, aconseguí per al poble el telèfon i, també més o menys en aquelles dates, l'electricitat, muntant a la seva ferreria una centraleta que funcionava amb l'aigua del torrent de can França. Dissortadament, però, aquella aigua portava molta de calç i li entoscava el rec i les canonades, i la cosa acabà en un fracàs. Però llavors sorgí un altre veí del poble, en Nicot, que intentà una altra prova, aquesta vegada amb l'aigua de la riera de Rocabruna, aprofitant el salt del molí de la seva propietat, a l'entrada del poble.

Baget, a primers de segle, tenia dues espardenyeries, que donaven feina, ambdues, a catorze o quinze dones i tres o quatre homes; hi havia un intent d'exploració de ciment; dues teuleries; una farga catalana... I al molí de Surroca, fa molt pocs anys encara hi havia uns telers de teixir cànem. Ara no n'hi ha enlloc, de cànem, és clar; però antigament havia estat un conreu important. Tant era així, que fins una determinada superfície de terra era amidada per mesurons de grana de cànem: «Dit hort, de cabuda tres mesurons de grana de cànem...»

I a un poble que vol treballar, que vol fer coses, ciment, teules i rajoles... mai l'Estat no ha estat capaç de fer-li la carretera que no solament es mereixia, sinó que l'hauria aturat de morir.

I és trist, que mori un poble. Que mori, però, per haver-lo deixat morir, doblement trist. Ens consola, això sí, allò mateix que consola els familiars que han perdut un ésser estimat, allò de: «Hem fet per ell tot el que hem pogut!»

Sí, Nitú, amic, jo avui et ploro perquè ens has deixat. Però també em consola saber que s'ha fet per tu tot el que s'ha pogut. I

penso que a darrera hora no t'ha turmentat pas massa la mort del nostre poble, consolant-te també tu en el fet d'haver fet per ell tot el que vas poder. Adéu, estranyable amic! A reveure!

P.D. Quan ja tenia enllestides aquestes ratlles, han vingut a casa uns amics i han explicat que els havia dit algú que la Generalitat tenia intenció de fer una carretera de Beget cap a Oix. Només son rumors, és clar; però la veritat és que aquesta carretera cap a Oix encara canviaria molt les coses. Tant de bo que fos veritat. *Esteve Puigmal.* (Beget).

Els mestres i el català

Senyor Director,
Segons sentència dictada per la Justícia, els mestres tenen l'obligació de saber català per exercir a Catalunya i la Generalitat proposarà les normes per demostrar aquest coneixement.

Això és del tot just i correcte. La primera mesura que es va portar a terme va ésser formular unes proves específiques de català per a l'accés al cos de professorat a Catalunya (proves específiques dintre l'oposició d'ingrés), sense les quals és impossible exercir a Catalunya.

Quan la Generalitat realitzà la convocatòria del concurs de trasllats vàrem trobar dues sorpreses molt desagradables:

1.— Es diferenciaven dos tipus d'escoles, entre aquelles a les quals cal el coneixement de la llengua catalana, amb titulació específica de català, fent diferències —o preferències— d'aquestes escoles en contra de la «Llei del Català» aprovada al Parlament.

2.— El professor amb les oposicions de català superades —proposades per la mateixa Generalitat per garantir el coneixement del català— no té accés a aquest tipus d'escola privilegiada, o almenys diferent.

El privilegi d'accés només es pot aconseguir realitzant un reciclatge de dos anys de durada. La realització del reciclatge es realitza de dues formes:

1.— L'oficial, on es controla, fins i tot, l'assistència.

2.— La lliure, on cal treure puntuacions per sobre la mitjana (per exemple, si un alumne oficial supera la prova amb 4, l'alumne lliure cal que l'obtingui un 6).

Per altra banda, la matriculació és una odissea. L'any passat la meitat dels professors que preparaven les proves se'n varen veure exclosos per manca de publicitat en el dies de matriculació, i aquest any pitjor: després de confirmar per telèfon l'horari de matriculació, però ningú per efectuar-la.

A part d'haver de demostrar els coneixements de català dues vegades (potser per mantenir el sou d'un professorat), seria molt demanar un xic de serietat? Ja que als polítics els agrada tant parlar de prepotència i d'ètica, seria demanar molt que possessin ordre en aquesta olla de grills?

Potser així no hauríem de fer tant el ninot. *Lluís Plaia.* (Girona).

Demanem breu i concisió en els comunicants que escriguin a la secció «El lector escriu». Qualsevol carta que passi de les 30 ratlles, aquest diari es reserva el dret de resumir-la, intentant preservar el seu sentit. Tota comunicació haurà d'anar acompanyada de la identificació completa de l'autor (nom i cognoms, adreça, i, si és possible, telèfon), malgrat que podran ésser publicades cartes signades amb inicials o pseudònims, si així ho sol·licita el seu autor.

Tots els carrers de Girona

El carrer d'en Pere de Rocabertí

393

El carrer d'en Pere de Rocabertí es troba situat al barri vell, i és un antic camí de pas que enllaça la plaça dels Lledoners amb el carrer dels Alemanys. Tota la banda dreta del seu trajecte ressegueix el convent i les instal·lacions de les populars josefines o butinyanes, també conegudes com a religioses filles de Sant Josep, mentre que la banda esquerra voreja els darreres del Palau Episcopal, actualment destinat a Museu d'Art.

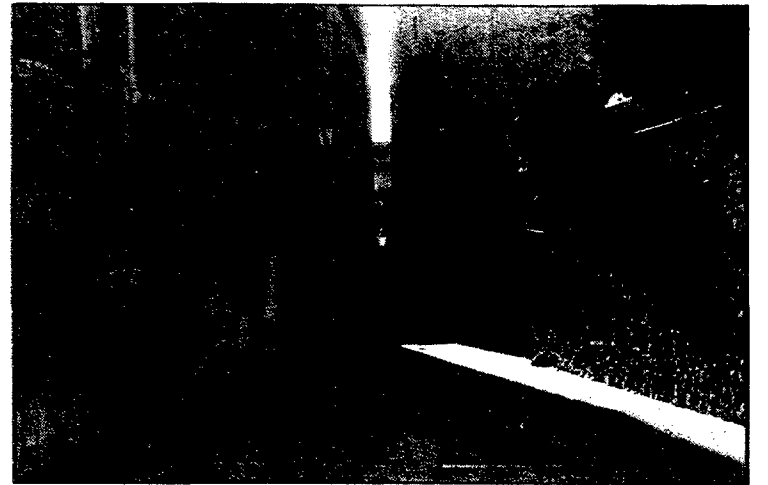
Del convent de les butinyanes, construït a la darrerria del segle XIX, se'n fa actualment un ús ben divers, ja que estatja, a més de l'espai conventual, una escola de mainada i les instal·lacions dedicades a l'atenció a persones de la tercera edat. En conjunt l'edificació actual d'aquestes religioses esdevé una mena de petita ciutat, ocupant tota una sèrie de construccions que s'estenen fins al carrer dels Alemanys, i que al seu interior compta amb un parell de patis molt interessants.

Del Palau Episcopal ja hem assenyalat que s'empra actualment com a Museu d'Art, i que dona al carrer d'en Pere de Rocabertí per una porta amb esglaons a hores d'ara d'ús secundari. A tall d'anècdota assenyalem que aquesta insignificant sortida al carrer Rocabertí ha estat motiu de notorietat erudita pel fet que fou emprada pel Bisbe Cartañà per escapar-se el matí del dia 20 de juliol del 1936, tot just començada la guerra civil.

UN PAS MIL·LENARI

Amb un o altre nom, aquest carrer ha estat lloc de pas vers el sector més enlairat de la Girona antiga des de temps immemorials.

El Dr. Jaume Marquès és de

El convent de les Josefines ocupa una bona part del carrer d'en Pere de Rocabertí. (Foto: Marisa Morillo)

l'opinió que el nom més antic d'aquest indret és el de «camí que va a la Gironella», allà pel segle X, bé que posteriorment n'apareix un altre de documentat. L'any 1716 forma part del camí que mena vers el Portal de Sant Cristòfol, darrera porta de la ciutat emmurallada abans de sortir al sector de la Torre Gironella, i així consta en els documents de l'ajuntament d'aquell any. Era format per unes poques cases, totes habitades per clergues llevat de dues, que tenien com a estadants un revenedor i el bidell de la Universitat Literària de la plaça de Sant Domènec.

La instal·lació, el darrer terç del XIX, de les religioses de Sant Josep en aquest indret n'alterà profundament la seva fesomia, fins al punt d'esdevenir la construcció definidora del carrer per excel·lència. Actualment encara conserva un aire reposat, amb poc trànsit, i amb un paviment fet amb rierencs de molt de mèrit.

NOBLE I MILITAR

Pere de Rocabertí (1415-1493) va entrar en el nomenclà-

tor de la ciutat per acord de la sessió plenària del 8 d'octubre del 1965, en un moment en què sovintejaven els carrers referits a personalitats lligades a la història medieval de la ciutat, senyaladament al setge de la Força del 1462 com el cas que ens ocupa.

Això no obstant, la personalitat de Pere de Rocabertí és molt més rica i variada. Baró de Sant Mori i de Maella, fou protegit pel rei Alfons IV. Lliurat a la causa de Joan II, intervingué activament en la defensa de la Força Vella, i acabat el setge fou nomenat capità de Girona i de la seva vegueria.

Com a lloctinent de Joan II tingué cura de la defensa del nord-est del país, guerregant i fent requises arreu, la qual cosa li valgué l'odi d'alguns nobles i senyaladament dels cercles eclesiàstics. Traslladat un temps a l'Ebre, serà present al cap de poc, altra vegada, terres gironines, on lluitarà els darrers anys de la guerra civil catalana. Actualment es pot admirar el seu sepulcre a la Catedral de Girona.

Ramon Alberch i Fugueras

NECROLÒGIQUES

XAVIER MIRANGELS I CANALIAS

A l'edat de 12 anys, va morir a Girona, víctima d'accident, Xavier Mirangels i Canalias, fill de Joan i de Mre Dolors. Residia a can Sidera, de Sant Privat d'en Bas, poble on havia nascut. Avui a les 4 de la tarda, a l'església del Mallol tindrà lloc la missa exequial en sufragi de la seva ànima.

Que descansi en pau.

NARCÍS SIMÓN I VILA

Abans d'ahir va morir a Girona, Narcís Simón i Vila, a l'edat de 86 anys. Havia nascut a Caldes de Malavella, i residia al carrer Girona, 3, de Sils.

Era vidu de Francesca Aymerich i Niell, i tenia una filla, Rosa. Avui, a les 10 del matí, a l'església de Sils tindrà lloc la missa exequial en sufragi de la seva ànima.

Que descansi en pau.

JULIÀ MARTÍ I CARBONELL

A l'edat de 59 anys, va morir abans d'ahir, a Girona, Julià Martí i Carbonell, nascut a Queralbs i resident a la Vall de Bià, de Vilopriu.

Estava casat amb Pietat Cufí i Tubau, i tenia un fill, Pere. La missa exequial en sufragi de la seva ànima, tindrà lloc avui, a les 11 del matí, a l'església de Vilopriu.

Que descansi en pau.

JULIÀ SAGET I BLANCHART

A l'edat de 75 anys, va morir ahir a Vilamaniscle, Julià Saget i Blanchart, resident a Vilamaniscle.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima tindrà lloc avui, a les 10 del matí, a l'església de Vilamaniscle.

Que descansi en pau.

ANTONIO ROJO I DÍAZ

Va morir ahir a Figueras, Antonio Rojo i Díaz, a l'edat de 60 anys. Era natural de Sevilla i vivia al carrer Verge, 10, de Figueras. Estava casat amb Estanislau Santiago i Caballero, i tenia vuit fills, Manuel, Antonia, Josep, Mre Teresa, Esperança, Concepció, Joan Carles i Andreu.

Avui, a 2/4 de 5 de la tarda, a l'església de la Sagrada Família de Figueras, tindrà lloc la missa exequial

en sufragi de la seva ànima.
Que descansi en pau.

1r. aniversari de la mort de
Montserrat Codina i Alsina

que morí el dia 22 de març de 1985,
a l'edat de 66 anys

Els seus fills, Joaquim i M. Àngels, us convidem a participar en l'Eucaristia que celebrarem per ella a l'Església de Sant Mateu de Montnegre, avui dissabte, a 2/4 de 8 de la tarda.

Quart, 22 de març de 1986.